

Historische Vliegtuigen Volkel / Dutch Starfighter Foundation

F-104G Vliegend Erfgoed

*In volle glorie voor het eerst tentoongesteld tijdens de KLU-dagen op Volkel 2013.
[14 juni 2013, Volkel, Adam Meijer]*

In de periode 1962 tot 1984 heeft de F-104G Starfighter dienst gedaan bij de Koninklijke Luchtmacht (KLu). Op de vliegbasis Volkel werd de Starfighter als tactische en strategische bom-

menwerper ingezet tijdens de 'Koude Oorlog'. Nadat de opvolger, de F-16, operationeel was geworden en de F-104 uitgefaseerd, werd het steeds duidelijker hoe uniek de F-104G Star-

fighter eigenlijk was. Zowel in ontwerp, onderhoud en gebruik, was het een vliegtuig waar vliegers en technenuten, maar ook liefhebbers 'van buiten het hek' van hielden. Daarnaast behoorde

*DSF voorzitter Hans van der Werf geeft uitleg over de samenwerking tussen DSF en HVV aan een groep donateurs, waaronder verschillende oud-vliegers en -technenuten. De liefde voor de 104 vergaat niet!
[Volkel, 7 maart 2020, Michäël de Boer].*

het tot de laatste generatie vliegtuigen met een conventioneel ontwerp, ze was in staat snelheden te behalen van meer dan Mach 2.

De Starfighter is een uniek vliegtuig en onlosmakelijk verbonden met de Nederlandse (luchtvaart-) geschiedenis, waardoor het als cultureel erfgoed wordt beschouwd. De in Nederland aanwezige (onderdelen van) Starfighters kunnen op dit moment alleen als statisch museumstuk worden aanschouwd in de verschillende musea (o.a. Nationaal Militair Museum en Aviodrome). Om het vliegtuig in zijn volle glorie en met al zijn typerende facetten te kunnen bewonderen, is het van grote historische waarde om een F-104G Starfighter in ere te herstellen. Mede vanwege de unieke vorm van de F-104G Starfighter, zullen velen in vervoering raken bij het zien van een vliegwaardig exemplaar, maar evenzo bij het horen van het unieke geluid dat dit vliegtuig maakt.

Om dit te bewerkstelligen, heeft een groep vrijwilligers in 2004 de Histori-

HVV lid en oud KLu-technet Martien Coenders geeft uitleg aan oud RF-104G vlieger Frans van Giersbergen tijdens de recente donateursdag. [Volkel, 7 maart 2020, Michaël de Boer]

sche Vliegtuigen Volkel (HVV) opgericht. Zij zijn begonnen met het verzamelen en restaureren van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen die een historische band hebben met Vliegbasis Volkel. HVV bevindt zich tegenwoordig in hangaar 1 op Volkel. Deze hangaar is in de Tweede Wereldoorlog door de Duitse bezetter gebouwd en inmiddels geplaatst op de lijst van monumentale gebouwen. Voorzitter van de HVV is Hans Ruijgrok, oud F-104 vlieger bij 311 squadron. Veel van de vrijwilligers zijn (oud en dienend) KLu-techneten, maar inmiddels steken ook enthousiaste jonge monteurs de handen uit de mouwen, gewoon omdat ze de F-104 een prachtig stuk techniek vinden!

De stichting Dutch Starfighter Foundation (DSF) heeft als hoofddoelstelling "het werven van fondsen ten behoeve van de restauratie en instandhouding van een zich op vliegbasis Volkel bevindende F-104 Starfighter". De

foundation verkrijgt haar inkomsten via sponsors, donaties en subsidies. Door het verwerven van fondsen door de DSF en het beschikbaar stellen hiervan aan de Historische Vliegtuigen Volkel, wordt de HVV in staat gesteld om haar doelstellingen te behalen. Voorzitter van de DSF is Hans van der Werf, oud F-104 (demo-)vlieger bij 312.

Na deze ietwat formele uiteenzetting van wie wij zijn en wat wij doen, is het misschien goed om ook wat meer down-to-earth het een en ander toe te lichten. Met nummertjes, want daar worden spotters blij van, toch? Eind jaren '90 zat de KLu een beetje omhoog met een aantal Starfighters die als sleep- en sleutelkisten gebruikt waren. 312 squadron hoorde dat de D-8312 geen bestemming meer had en heeft deze toen weten te verkrijgen: het was immers hun vlaggenschip! Ook de D-8256 van de LETS was er

Een van de jongere HVV-leden, Djamilia Breuer, plaatst covers op de D-8114 na afloop van de recente donateursdag. [Volkel, 7 mrt 2020, Michaël de Boer]

nog en de D-8063 stond op Volkel, in deplorable staat. Toen het opknappen van de D-8312 serieus werd opgepakt en het HVV werd gevormd in H3, de voormalige hangaar van 312, stonden er op een gegeven moment in 2005 vier F-104's in de hangaar, want ook poortwachter D-8279 was aan een opknappbeurt toe. Op de D-8312 zat de staart van de D-8084, de staart waarmee de D-8312 was uitgerust toen deze buiten dienst werd gesteld. Haar eigen staart was in 1994 al op de sloop bij de Pamatex in Den Haag beland. Ook werd op een gegeven moment de D-8326 aan de collectie toegevoegd.

Eind 2005 werd de romp van de D-8256 doormidden gezaagd. De cockpit werd door de HVV prachtig gerestaureerd en tentoongesteld in de Traditiekamer Typhoon op Volkel. In de jaren daarna werd steeds duidelijker dat de D-8312 te zwaar was aangetast door de elementen, zodat deze niet meer taxi- of vliegwaardig gemaakt zou kunnen worden. Min of meer per toeval stuitte de HVV op de D-8114, die altijd binnen had gestaan bij de TU Delft en daarna terug was

gekomen bij het MLM. Deze kist bleek een veel beter uitgangspunt voor een complete restauratie dan de D-8312 en uiteindelijk, in 2012, werd ze afgeleverd bij H1. Als 'part of the deal' moesten alle andere resterende F-104G's worden verschroot, na demontage van alle bruikbare onderdelen. Dat betekende afscheid van de D-8063, D-8326 en het wrak van de D-8341 dat ook nog steeds op Volkel stond.

Sinds 2012 is de HVV dus bezig met het vliegwaardig maken van de D-8114. Een grote teleurstelling was het feit dat men bij het MLM op een bepaald moment de kabelbomen doorgeknipt had. Het herstel hiervan nam enkele jaren in beslag en strikt genomen mag een vliegtuig niet vliegen met herstelde kabelbomen... Besloten werd om de kist een volledige 100-uurs inspectie te geven. Tijdens zo'n inspectie worden alle systemen getest en waar nodig gerepareerd. Inmiddels is de kist elektrisch en hydraulisch weer een heel eind op orde. Tijdens de Luchtmacht Dagen vorig jaar kon bijvoorbeeld het landingsgestel 'gecycled' worden!

Voor meer gedetailleerde informatie over de levensloop van de D-8114, zie <https://www.i-f-s.nl/wp-content/uploads/2019/12/ZIP72.pdf>, samengesteld door Harry Prins.

Een oproep voor een geschikte J-79-GE-11A motor op Facebook twee jaar geleden leidde tot contact met S&S Turbines Service Ltd in Canada. Zij bleken in het bezit te zijn van een complete Nederlandse J-79 motor! Momenteel wordt deze gereviseerd en binnenkort proefgedraaid. Als alles gaat zoals gepland, wordt deze motor daarna naar Nederland verscheept waar wij hem uiteindelijk in de D-8114 willen monteren! Dat zal een enorme stap voorwaarts zijn, want dan gaat onze kist echt leven!

Voor de langere termijn is de DSF verschillende opties aan het bekijken. De HVV blijft natuurlijk werken aan de D-8114, maar het ultieme doel is een vliegende Nederlandse Starfighter. Als dat niet lukt met de D-8114, dan zijn er andere mogelijkheden, zoals het aankopen van de D-5810: deze staat te koop in de VS. Het budget daarvoor hebben we echter niet, daarvoor zul-

len we sponsoren aan moeten trekken of misschien een ruil-actie moeten initiëren. Daarnaast zouden we ook graag de D-8259 aan onze collectie toe willen voegen, omdat deze wellicht in een nog betere conditie is dan de D-8114. Ze staat bij het ROC Amsterdam. De DSF houdt alle opties open, in nauw contact met de HVV.

De DSF is naarstig op zoek naar donateurs. Met de bijdragen van deze donateurs worden onderdelen aangekocht voor de restauratie van de D-8114, voor zover we die niet zelf in ons uitgebreide onderdelenmagazijn voorradig hebben. We hebben ook een hele collectie merchandise, waarvan de opbrengst naar de D-8114 gaat. De KLu ondersteunt het HVV, bijvoorbeeld door het onderdak te bieden in H1. Maar uiteindelijk is er geen budget om echt grote stappen te zetten. Daarom is de DSF opgezet als separate stichting, met als enig doel het ondersteunen van de HVV.

Uiteindelijk hebben we als HVV en DSF een hoger doel. Niet alleen door het in stand houden van de F-104G Starfighter als cultureel erfgoed, maar ook door deelname aan luchtvaartevenementen een bijdrage te doen aan de profilering en presentatie van de Koninklijke Luchtmacht aan het Nederlandse publiek. We ontvangen regelmatig geïnteresseerde groepen (spotters en KNVOL-leden bijvoorbeeld) en individuen bij ons in de

hangaar, waaronder ook familieleden van verongelukte Starfighter vliegers. Hiervoor maken we graag tijd vrij en wij zien dit ook echt als een belangrijke taak.

Het zou fantastisch zijn als ook AGL-leden aan ons doel zouden willen bijdragen door donateur te worden! We staan daarnaast open voor giften (onderdelen, vliegeruitrusting, documentatie, foto's – als het maar F-104 gerelateerd is). Voor meer informatie, volg ons op Facebook of nog beter, wordt donateur, dan ontvang je met enige regelmaat een nieuwsletter en word je uitgenodigd voor de donateursdagen.

T.a.v. het donateurschap hebben we meerdere mogelijkheden, waaronder:

- **Donateur.** U draagt jaarlijks minimaal € 36,- bij voor een periode van ten minste 3 jaren

- **Stardonateur.** U draagt jaarlijks minimaal € 104,- bij voor een periode van ten minste 3 jaren

Voor meer informatie, kijk op <https://dutchstarfighterfoundation.nl/index.php/steun-ons/donateur-worden> of stuur een mailtje naar treasurer@dutchstarfighterfoundation.com.

Operational life D-8114:

- 7 jul 1963 dd Fokker as KG+214
- 30 sep 1963 dd KLu
- 2 okt 1963 dd Twenthe Dutch Masters
- 17 mrt 1964 dd Leeuwarden, 323sq
1967 uitgeleend aan Volkel,
311 startup
- 6 feb 1968 ongelukje en reparatie/
conversie naar FBA
- 12 feb 1968 dd to 311 sq als
Fighter-bomber
- 7 sept 1982 dd to 312sq
- 18 jun 1984 buiten dienst, naar TU
Delft
- 27 mei 2008 naar MLM
- 5 apr 2012 naar Volkel Dutch Starf.
Foundation

'Onze' D-8114 draait de baan op, gevolgd door de D-6697. Zo willen we de D-8114 graag weer zien!
[Volkel, Frans van den Berk]

